[Nyní se nacházíte metodické části **Osoby se zrakovým postižením**]

6. Spolupráce a propagace

6.1 Spolupráce s dalšími subjekty

(6.1) Knihovna spolupracuje s organizacemi zastřešujícími a sdružujícími osoby se specifickými potřebami, především v dané lokalitě.

- Knihovna má spolupracovat zejména s organizacemi s celostátní působností, jako jsou např. SONS (Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých) a Tyfloservis,
- důležitá je spolupráce s organizacemi v místě (může se jednat např. o lokální pobočky Tyfloservisu, spolky, sdružení, specializovaná zařízení, školy, zaměstnavatele osob se zrakovým postižením, různé pomáhající organizace nebo složky veřejné správy).
- Knihovna se musí účastnit projektu Friendly Vox pro knihovny. Všichni pracovníci musí být proškoleni pro práci s FriendlyVoxem.[1)]

6.2 Propagace služeb pro cílovou skupinu

(6.2) Ve spolupráci s těmito organizacemi zajišťuje knihovna vhodnou formou propagaci svých služeb uživatelům se specifickými potřebami.

Knihovna by měla prostřednictvím lokálních organizací pro osoby se zrakovým postižením (viz výše) propagovat své služby, akce, fond a další aktivity.

Vhodné formy propagace, spolupráce a komunikace

Všechny dokumenty a propagační materiály knihovny by měly být k dispozici v přístupném elektronickém formátu.

Jak na to:

Aby byl dokument přístupný, je nezbytné kromě samotného skenování použít také program na rozpoznávání textu a připojit textové informace.

Ani každý textový dokument však nemusí být pro uživatele používající alternativní výstupní zařízení dobře přístupný, pokud není vhodně strukturovaný. Jedná-li se o krátký dokument, může být ve výjimečných případech čtení nestrukturovaného textu (formát

„txt“) pomocí hlasového výstupu akceptovatelné (i když ne příliš přívětivé). Jde-li však o dokument delší, vždy je vhodnější formátovat jej pomocí nadpisů[2)], případně i vygenerovat obsah s odkazy na jednotlivé oddíly. Doporučenými formáty jsou „doc“ nebo „docx“, případně „rtf“.

PDF formát musí mít textovou vrstvu (nesmí jít o obrázek ve formátu PDF), jinak je nečitelný pro uživatele, kteří používají speciální programy (hlasový výstup nebo braillský řádek). Další informace o přístupných dokumentech najdete v příručce Přístupné webové stránky.

Všechny tištěné informace a propagační materiály by měly být k dispozici (také) ve formě vhodné pro osoby se zrakovým postižením, tj. dostatečně velkým písmem s vhodnou kombinací barev a kontrastu textu a pozadí.

Vhodná místa pro propagaci, informační a komunikační kanály

- Knihovna by měla k propagaci svých služeb použít vhodnou formu a vhodné informační kanály.
- Propagace by měla být cílena na místa, kde se osoby se zrakovým postižením pohybují, tj. školy pro zrakově postižené, organizace sdružující zrakově postižené, zaměstnavatelé osob se zrakovým postižením aj.
- Protože osoby se zrakovým postižením komunikují většinou elektronicky, vhodnými prostředky jsou také specializované časopisy pro osoby se zrakovým postižením, e-mailové konference apod.
- Výhodou je, pokud knihovna pravidelně vydává informační „bulletin“ pro uživatele se zrakovým postižením, a to v elektronické podobě nebo tištěný vhodným větším fontem.

Univerzální metodika

Při plánování technických opatření a vybavení nezapomeňte uplatnit také níže uvedené požadavky Univerzální metodiky.

[Nyní se nacházíte v metodické části **Univerzální metodika pro Standard Handicap Friendly**]

6.1 Spolupráce s dalšími subjekty

(6.1) Knihovna spolupracuje s organizacemi zastřešujícími a sdružujícími osoby se specifickými potřebami, především v dané lokalitě.

Knihovna musí spolupracovat s organizacemi v regionu (může se jednat např. o spolky, sdružení, specializovaná zařízení, školy, zaměstnavatele osob se specifickými potřebami, různé pomáhající organizace nebo složky veřejné správy).

Jak na to:

Ve spolupráci s těmito organizacemi knihovna lépe pozná skutečné potřeby uživatelů a může jim přizpůsobit své služby a opatření. Vhodné je využít služeb těchto organizací při školení personálu, plánování a kontrole speciálních opatření, přípravě a plánování služeb a akcí

6.2 Propagace služeb pro cílovou skupinu

(6.2) Ve spolupráci s těmito organizacemi zajišťuje knihovna vhodnou formou propagaci svých služeb uživatelům se specifickými potřebami.

- Knihovna musí ve spolupráci s regionálními organizacemi (viz výše) spolupracovat na propagaci a zpřístupnění svých služeb, akcí, fondů a dalších aktivit.
- Uživatelé musí být vždy informováni o jakýchkoliv změnách týkajících se služeb a jejich využívání.

Jak na to:

Knihovny mohou využívat spolupracující organizace v případě potřeby speciálních služeb a pomůcek (např. tisk materiálů na braillské tiskárně, tiskárně pro zhotovení hmatové grafiky, služby tlumočníka, další speciální pomůcky).

Vhodné formy propagace, spolupráce a komunikace

- Všechny dokumenty a propagační materiály knihovny musí být k dispozici v přístupném elektronickém formátu.
- Všechny tištěné informace a propagační materiály musí být k dispozici (také) ve formě vhodné pro osoby se specifickými potřebami.
- Knihovny mohou spolupracovat se střediskem Teirésias při Masarykově univerzitě v Brně, které se věnuje podpoře studentů se specifickými potřebami, nebo s katedrami speciální pedagogiky při pedagogických fakultách univerzit.

Vhodná místa pro propagaci, informační a komunikační kanály

- Propagace musí být cílena na organizace a instituce, ve kterých se osoby se specifickými potřebami vyskytují nebo které s těmito osobami spolupracují. Knihovna by měla využít možnost inzerovat své aktivity jak v tištěných časopisech daných organizací, tak v jejich elektronické podobě a na internetových stránkách věnujících se problematice daného typu postižení nebo znevýhodnění. Je možné také využít televizní pořady zaměřené na cílovou skupinu (Handicamping, Televizní klub neslyšících), portál Helpnet apod.

> **Jak na to:**
>
> Oslovit cílovou skupinu je možné prostřednictvím aktualizace webových stránek, zasíláním pravidelného newsletteru. Je možné oslovit školy a konkrétní učitele s nabídkou, využít možnosti informovat cílovou skupinu přes sociální sítě a získat „prostředníka“ zastupujícího cílovou skupinu (nejlépe externího, ev. interního spolupracovníka).

- Výhodou je, pokud knihovna pravidelně vydává informační „bulletin“ pro uživatele se specifickými potřebami.
- Knihovna by měla spolupracovat s následujícími organizacemi:
  - Občanské sdružení Asistence
  - Informační portál Helpnet
  - Friendly Vox
- Knihovna by měla navázat spolupráci také s vysokými školami, na kterých jsou obory zaměřené na tuto problematiku.

Spolupráce s dalšími knihovnami

Knihovna musí spolupracovat také s dalšími knihovnami (včetně specializovaných knihoven, např. Informační centrum rodičů a přátel sluchově postižených, Knihovna a tiskárna pro nevidomé Karla Emanuela Macana atd.), které již poskytují služby uživatelům se specifickými potřebami. Spolupráce může být jak inspirací, tak i významným způsobem, jak ušetřit finance a získat další lidské zdroje.[3)] K získání informací o takových knihovnách lze využívat např. výstupy z odborných akcí a seminářů, odborný tisk, metodické materiály apod.

> **Jak na to:**
>
> Knihovny mohou vytvořit síť spřátelených knihoven cílících na uživatele s konkrétním typem postižení, např. vzhledem k výskytu neslyšících v Praze, Brně a Ostravě mohou vzniknout společné „tiché knihovny“ za účelem oslovení neslyšících čtenářů a společné podpory při organizovaní akcí, sdílení speciálního fondu a spolupráce při překonávání překážek s cílem zlepšit přístupnost daných knihoven pro cílovou skupinu. Mohou vydávat také společný bulletin.

[1)]

Informace o Friendly Voxu najdete na adrese https://cz.friendlyvox.com/.

[2)]

V programech s hlasovými výstupy existuje klávesová zkratka, která vyvolá seznam nadpisů – z nadpisu je poté možné přeskočit přímo do textu. Nevidomý tak několikastránkový dokument nemusí číst od začátku, ale může se přesunout rovnou k těm částem, které ho zajímají.

[3)]

Příklad: Pokud již některá knihovna připraví smlouvu upravující podmínky půjčování mp3 přehrávačů uživatelům s postižením a je ochotná vzor smlouvy poskytnout i dalším knihovnám, mohou tyto knihovny ušetřit čas, náklady spojené s právní konzultací apod.

From:
https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/ - **Metodické příručky pro knihovny**

Permanent link:
https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/hf/zrak/spoluprace

Last update: **2020/10/01 22:58**